

8 października 2024 r.

Sprawozdanie z oceny jakości kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych w roku akademickim 2023/2024

Zgodnie Zarządzeniem nr 144/2023 Rektora US w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim, Biuro Jakości Kształcenia przeprowadziło badanie ankietowe oceny kierunku i oceny nauczycieli akademickich na kierunkach realizowanych na WNŚiP w roku akademickim 2023/2024. Zawartość kwestionariuszy ankiet opracowywana była przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, i zatwierdzona przez Uczelnianą Radę ds. Kształcenia. Badanie zostało przeprowadzone po semestrze zimowym w dniach od 22 do 31 stycznia 2024 r. oraz po semestrze letnim w dniach od 15 do 28 czerwca 2024 r.. Po zakończeniu ankietyzacji Biuro Jakości Kształcenia przesłało wyniki ankiet dla 13 kierunków studiów pierwszego stopnia oraz dla 7 kierunków studiów drugiego stopnia prowadzonych na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych w roku akademickim 2023/2024.

Ankieta oceny danego kierunku zawierała osiem pytań zamkniętych ocenianych w skali od 2 do 5 oraz dwa pytania otwarte (Czy Pani/Pana zdaniem należy dokonać zmian w kształceniu na kierunku? Jeśli TAK to proszę podać przykłady oraz Czy Pani/Pana zdaniem na kierunku są dobre praktyki dydaktyczne warte propagowania? Jeśli TAK to proszę podać przykłady). Miernikiem oceny pytań zamkniętych była mediana. Sprawozdania dla poszczególnych kierunków studiów realizowanych na WNŚiP zostały sporządzone przez zespoły kierunkowe do dnia 30.09.2024 r. zgodnie z wzorami opracowanymi przez Sekcję ds. Kształcenia i Dziekana WNŚiP.

Po raz kolejny niewielka liczba studentów wzięła udział w ankietyzacji, dlatego też wyniki przeprowadzonej oceny jakości kształcenia na prawie wszystkich kierunkach trudno jest uznać za reprezentatywne i miarodajne. Badania ankietowe uznaje się za miarodajne, jeżeli w badaniu wzięło udział co najmniej 30% studentów, dla których nauczyciel prowadził zajęcia w danym semestrze, lecz nie mniej niż 15 osób. Najwięcej studentów przystąpiło do ankietyzacji

na kierunku matematyka – 11 osób, co stanowi 27,5%, biotechnologia - 9 osób, co stanowi ponad 28% wszystkich studentów na studiach I i II stopnia oraz genetyka i biologia eksperymentalna (GiBE) – 9 osób, co stanowi ponad 24% wszystkich studiujących na tym kierunku I stopnia. Relatywnie duża (w porównaniu do innych kierunków), grupa 7 studentów, wypełniła ankiety na kierunku pierwszego stopnia oceanografii (29,17%). Na pozostałych kierunkach ankiety wypełniły najczęściej od jednej do czterech osób, a na 4 kierunkach w ankietyzacji nie wzięła udziału żadna osoba. Przy tym na 7 kierunkach nikt nie udzielił odpowiedzi na pytania otwarte, a na pozostałych (poza kierunkiem biologiczne podstawy kryminalistyki (BPK) i GiBE) odpowiedzi udzieliło najczęściej od jednego do pięciu osób. Najwięcej osób udzieliło odpowiedzi na pytania otwarte na kierunku GiBE (12 odpowiedzi), BPK (6 odpowiedzi) i biotechnologia I stopień (5 odpowiedzi).

Liczba studentów, którzy wypełnili ankietę na poszczególnych kierunkach wynosiła:

- biologia I i II stopień – 4 (17,4%),
- biologiczne podstawy kryminalistyki II stopień – 4 (28,57%)
- biotechnologia I i II stopień – 9 (28,12%),
- fizyka I i II stopień – 1 (17,0%),
- geografia I i II stopień – 3 (25,0%),
- geologia I stopień – 0 (0%),
- genetyka i biologia eksperymentalna I stopień – 9 (24,32%),
- matematyka I i II stopień – 11 (27,5%),
- mikrobiologia I i II stopień – 2 (14,81%),
- oceanografia I i II stopień – 7 (29,17%),
- optyka okularowa I stopień – 4 (12,90%),
- eksploatacja zasobów naturalnych I stopień – 0 (0,0%),
- zarządzanie ochroną środowiska przyrodniczego I stopień – 1 (25,0%).

Wykres 1. Średnia ocen z ośmiu pytań zamkniętych w ankiecie dotyczącej kierunków realizowanych na WNŚiP.

Przedstawione dane wskazują na brak ocen miarodajnych dla kierunku i wyciąganie na ich podstawie wnioski dotyczące jakości kształcenia nie będą prawidłowe. Liczba udzielonych odpowiedzi na pytania otwarte była najwyższa na kierunku genetyka i biologia eksperymentalna (12 odpowiedzi), biologiczne podstawy kryminalistyki (6 odpowiedzi) oraz biotechnologia I stopień (5 odpowiedzi). Nieliczni studenci, którzy odpowiedzieli na pytania otwarte przedstawili m.in. następujące uwagi:

Kierunek genetyka i biologia eksperymentalna: Rozkład zajęć studentów, który pozwoli na lepsze przygotowanie się do zajęć i umożliwi zaliczenia kolokwiów, kartkówek, itp.; Mniejsze grupy/większe sale, ponieważ dużo czasu z zajęć studenci czekają aż zwolni się sprzęt by móc wykonać doświadczenie; Mniej przedmiotów, przy zwiększonej liczbie godzin dla najważniejszych z nich; Nakład pracy studenta często nie jest tożsamy z punktami ECTS przypisanymi do przedmiotu; Zmniejszyć liczbę prowadzących jeden przedmiot i w przypadku wielu prowadzących ujednolicić zasady zaliczenia.; Zwiększyć liczbę spotkań informacyjnych dotyczących wyjazdów zagranicznych dla studentów.

Kierunek biologiczne podstawy kryminalistyki: pozwolić na większą kreatywność studentów, także podczas zaliczeń; wprowadzenie praktyk; wyjścia do miejsc pracy.

Kierunek biotechnologia: nieprawidłowo przyznane punkty ECTS; wprowadzenie większej różnorodności zajęć, większy nacisk na pracę w laboratoriach, ograniczyć sprawdzania wiedzy kilkukrotnie z tego samego materiału; powtarzanie treści programowych; przedmioty takie jak język angielski mogłyby być poprowadzone w inny sposób, powinny mieć program dostosowany do kierunku (tj. treści z zakresu biologii, genetyki, inżynierii etc.). Niestety treści na przedmiocie są identyczne jak te w szkole średniej; brak odczynników i sprzętów do przeprowadzania doświadczeń na niektórych zajęciach nie sprzyja nabywaniu dobrej praktyki; Plan zajęć jest nieodpowiednio sporządzony; często na cały dzień przypada tylko jeden wykład/ćwiczenia, ponadto dużo zajęć rozpoczyna się około południa, co zaburza planowanie innych zajęć.

Kierunek matematyka: zbyt dużo teorii, za mało ćwiczeń; wiele przedmiotów sprowadza się do przepisywania całymi godzinami wykładów z tablicy; wiele wykładowców nie posługuje się wystarczająco dobrze językiem polskim, wykłady są bardzo niezrozumiałe z tego powodu. Nie wnoszą nic i nie uczą niczego; Dużo wykładowców zmienia zasady zaliczenia w trakcie semestru. Studenci oceniani są niesprawiedliwie. Wykładowcy nie zwracają uwagi na ściąganie i przepisywanie, co odbiera chęci do nauki przez naprawdę zaangażowanych studentów; Lepsza organizacja w przypadku, gdy wykłady i ćwiczenia są prowadzone z różnymi osobami, bo bardzo często wykłady i ćwiczenia od siebie bardzo mocno odbiegały.

Ankiety dotyczące oceny pracowników wypełniła mała liczba studentów, dlatego wyniki przeprowadzonej oceny jakości kształcenia nie są reprezentatywne i miarodajne. Ankiety składały się z pięciu pytań zamkniętych i dwóch pytań otwartych (Co Pani/Pana zdaniem prowadzący zajęcia mógłby poprawić?, Za co Pani/Pana zdaniem można pochwalić prowadzącego zajęcia?). Najwięcej nauczycieli akademickich oceniono na kierunkach biotechnologia (w semestrze zimowym i letnim łącznie 65 osób), genetyka i biologia eksperymentalna (w semestrze zimowym i letnim łącznie 62 osoby) oraz biologia (w semestrze zimowym i letnim łącznie 55 osób), najmniej na kierunku fizyka (5 osób) i zarządzanie ochroną środowiska przyrodniczego (10 osób). Większość pracowników ocenionych w ankietyzacji w pytaniach zamkniętych miało średnią ocen równą lub wyższą niż 4. Na kierunkach kosmologia, fizyka i geologia wszyscy pracownicy byli ocenieni dobrze lub bardzo dobrze, tylko na kierunkach geografia, mikrobiologia i zarządzanie ochroną środowiska przyrodniczego stanowili oni poniżej 50%. Na czterech kierunkach żaden z pracowników nie uzyskał oceny negatywnej z pytań zamkniętych (kosmologia, optyka okularowa, fizyka, zarządzanie ochroną środowiska przyrodniczego). Ocenę negatywną przynajmniej na jedno z pytań otrzymał jeden

pracownik na trzech kierunkach (geologia, biotechnologia i mikrobiologia), dwóch-trzech pracowników na trzech kierunkach (geografia, oceanografia oraz genetyka i biologia eksperymentalna), najwięcej pracowników z ocenami niedostatecznymi od czterech do pięciu uzyskano na trzech kierunkach (matematyka, biologia oraz biologiczne podstawy kryminalistyki).

Każdy zespół kierunkowy w swoim sprawozdaniu uwzględnił najważniejsze uwagi / działania naprawcze na podstawie analizy ankiet. Wyniki ankietyzacji zostały przekazane wszystkim nauczycielom akademickim przez dyrekcję współpracujących instytutów, by w kolejnym roku akademickim poprawić jakość pracy w tych aspektach, w których średnia ocen udzielonych w ankiecie przez studentów była poniżej 4,0.

Wyniki ankietyzacji należy uznać za niemiarodajne, ze względu na niewielki udział studentów w badaniu, a także niewielką liczbę lub brak odpowiedzi na pytania otwarte zawarte w arkuszu. Z tego powodu należy podjąć jeszcze większe działania popularyzujące ankietyzację oraz zachęcające studentów do wzięcia udziału w ankietyzacji.